

γόρους που χάρισε της Ρωμισούνης κάποια τεμπελιά πολλών παιδιών της και κάποια πατρογονική σχολαστικότητα, δε θα με συγκινούσε δόλτελα ο ξιπασμός των νησιωτών.

Θα ήταν όμως, μου φαίνεται, πιο χρήσιμος για όλους ο Φαρδός αν, αντί να καταπιαστεί σε τόσα ζητήματα με τόση πολυπραγμοσύνη, περιόριζε το νου του κ' έγραφε ένα βιβλίο για τη Σαμοθράκη τέτοιο που όποιος Ρωμικός τύχαινε να αντικρύσει τη Σαμοθράκη να του έρχόταν στο νου άμέσως το βιβλίο αυτό. Μά δεν τον άφινε η Λογική να αναλύσει τον έαυτό του ως το βάθος. Έπρεπε προπάντων να καταργηθούν οι τόνοι και τα πνεύματα. Ήταν γραμματισμένος άνθρωπος. Μπορούσε να μη μιλήσει για όλα;

Συχνά ο νους των ανθρώπων που στοχάζονται παραστρατίζει από πάρα πολύ μεγάλη δόση λογικής. Το αν παραστράτισε σε πολλά και του Φαρδού ο νους, είναι ζήτημα που μπορεί κανείς να το πάρει και έτσι και αλλιώς, ανάλογα με τα μάτια που τυχαίνει να έχει ή ανάλογα με τη θέση που στέκεται και κυτάζει τον κόσμο.

Έγω που άγναντεύω τον κόσμο από το νησί μου, καλοκαθισμένος στη θέση μου που ο ίδιος την ήυρα, μέσα στα σύνορά μου, δε μου άρέσει κανένας Φαρδός γιατί έλοι τους έχουν για θεό τη Λογική. Τον Πλάτωνα τον συγχωρώ γιατί ήταν τεχνίτης στο γράψιμο, μα η Λογική δεν υπάρχει όσο και να υπάρχουν λογικές πολλές, του καθενός μας και από μία, ανάλογες με το λογικό (την ιδιοσυγκρασία δηλαδή) του καθενός ανθρώπου. Όπως και η Έπιστήμη δεν υπάρχει, παρά μόνο πολλές επιστήμες ανάλογες με τον κύκλο των φαινομένων που η κάθε μια περιέχει. Όπως και η Άλήθεια δεν υπάρχει, παρά μόνο αλήθειες άπειρες και πολύχρωμες, για την καθημερινή χρήση (δηλαδή τις καθημερινές ανάγκες) του καθενός ανθρώπου, ή της καθέμιας φυλής, ή του κάθε πολιτισμού.

(Ακολουθεί)

ΙΔΑΣ

ΑΡΓΥΡΕΙ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

ΠΑΛΙΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΠΟΥΛΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ ΔΡ. 2 ΚΑΙ ΔΡ. 2 ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

κότα του γέρου καθηγητή, άνοιγοκλειούσε κι άναπετάριζε όταν της φυσούσε ο άέρας, λές κ' είσανε δυό μεγάλες φτερούγες κάποιου πράσινου έξωτικού πουλιού.

Περνούσανε ζάλο και ζάλο την αύλη του μουσείου και κυτάζανε τ' άλλόκοτα στολισμένα τριγύρω — ζώα παράξενα με ούρα ψαριού και με πονήρα μπάκια, με έξωτικιά και σφιχτόδεντρη βλάστηση ακάθαρτων μαρμάρων, χαμηλές καμαρωτές πόρτες ζωσμένες με πέτρινα άμπελόφυλλα και τέρρα κι άγίους και σάφρες, που κρύβονται πίσω από τα κλήματα και άλληλοκυνηγούνται.

— Τι άηδία! τι άηδία! μουρμούριζεν ο Γοργίας και σούφρωνε τα χείλια του και τα φρύδια.

Κ' η Χρυσούλα ένοιωθε ένα παράξενο φόβο ανάμεσα στα ζώα και τα τέρατα αυτά κι άράωσε τα βήματά της λαχταρώντας να μπει στον κήπο και να δει πρασινοδά και παιδάκια και ν' άλαφρώσει.

Και θυμήθηκε όταν έμπαινε στο Λοδθο πώς γοργοδιάβαινε τις άσσυριακές κ' αϊγυπτιακές άρχαιότητες, τους τερατόμορφους και χοντροσωματους θεούς που ήλιθια και πλατιά σου γελούνε — πώς έτρεχε, σά να την κυνηγούσαν, η ψυχή της πλαντούσε, κατασκαπαζότανε... Θέ μου! Θέ μου!

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Για την Άθήνα Δρ. 8. — Για τις Έπαρχίες Δρ. 7

Για το Έξωτερικό Φρ. Χρ. 10.

Για τις έπαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες (2 Δρ. την τριμηνία) συντρομές.

Κανένας δε γράφεται συντρομητής ε δε στείλει μπροστά τη συντρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

Τα περασμένα φύλλα του Νουμά πουλιούνται στο γραφείο μας στη διπλή τιμή.

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, Όμόνοια Έθν. Τράπεζα Έπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχόδρομου (Άκαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδηρόδρομου Όμόνοια), στο κιάκι Γιαννοπούλου (Χαυτεία), στα βιβλιοπωλεία Έστίας, Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Έφημερίδων, στον Πύργο στο βιβλιοπωλείο του κ. Κ. Βαρουξή.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Καβαδίας και Σία — Ο μπαλιές — Καινούρια σαμάρια — Παπαδοκαυγιάς — Η «Άκρόπολη».

ΟΧΙ πια άρχαιολόγος, ούτε και άρχαιοκάπλος, μα σωστός άρχαιοθάγος άποδείχτηκε ο Καβαδίας με το πανηγυρικό ξεσκέπασμα που τούκαμε ο «Στρ. Σύνδεσμος». Είτανε Γεν. Γραμματέας της Άρχαιολογικής Έταιρίας, είτανε Γενικός έφορος των Άρχαιοτήτων, είτανε... — μα και τί δεν είτανε αυτός ο χριστιανός; — και διαχειριζότανε μιλιούνια και μιλιούνια, δίχως να δίνει λόγο σε κανέναν, δίχως ναποκοτάνει κανείς να δει αν είναι τίμια ή διαχειρισή του, γιατί είχε προστάτες παντοδύναμους, γιατί είτανε κι αυτός μη από τις πέντε δεκά σάπιες κορυφές της Έλλαδικής πολιτείας.

Ο κ. Στ. Δραγούμης, μιλώντας άλλοτε για την Άρχ. Έταιρία, είπε πως αν ξεσπάσει ποτέ η καταδόθη της Άρχ. Έταιρίας θα βρωμίσει άλάκαιρη ή Έλλάδα. Κ' έτσι έγινε. Μόλις ο «Στρ. Σύνδεσμος» άγγιξε αυτή την καταδόθη, ξεθύθηκε τόση βρώμα που κίνευνος είναι να πέσει και πανούκλα στον τόπο μας. Και δε λαοπικυλιόστηκε μοναχά ο Καβαδίας. Τράβηξε μαζί του και τον κ. Τζιβανόπουλο, το δευτερό είδαγγελό του Άρείου Πάγου,

που άλλη έγνοια και του λόγου του δεν έχει παρά, σαν τον κ. Στ. Στρέϊτ, να βεκλαμάρει κάθε μέρα τόνουμά του στις έφημερίδες, και νάναι άντιπρόεδρος της Άρχ. Έταιρίας για τα μάτια, άφίνοντας έτσι λεύτερο τον Καβαδία να ενεργεί λεύτερα ο,τι θέλει και να τσεπώνει, ακόμα πιο λεύτερα, όσα βαστάει η ψυχή του.

*

Κ' ΕΤΣΙ με τον καινούριο δρόμο που πήρε τώρα ο «Στρ. Σύνδεσμος» σά να πλαταίνει κίπως το έργο του, βγάζοντας το από τα στενόχωρα στρατιωτικά σύνορα. Μπαλταδιά γερή σε κάθε σάπιο. Ό,τι δεν άποκόπησε ως τώρα νάγγιξει ή συναλλαγή, ή τεσάβηχη ή κομματική άγριότητα κ' η κοινωνική ψευδοσύνη, ής το βρέσει κατακέφαλα κι ής το γκερμολοκίσει ο «Σύνδεσμος». Κάθε Έταιρία και κάθε Τράπεζα, ακόμα και κάθε μεγάλη δημόσια θέση, έχει και τον Καβαδία της, αφού Ρωμαίκο θα πει, και είναι, ένα τσιφλίκι που πάντα δέκα τέτοις έπιτήδειοι και κατεργχραίοι το χαιρούνται. Να δουλέψει λοιπόν άλύπητα ο μπαλταζ. Έτσι θα καθαριστεί ο τόπος κ' έτσι θα μπόρουν οι έκανοί και τίμιοι (γιατί θα υπάρχουν, δε γίνεται, και τέτοις άγριαθώποι στον τόπο μας) να δουλέψουν και να τιμήσουν τις θέσεις που τόσα χρόνια τώρα ρεζιλεύονται.

*

ΜΑ θα βρεθούν οι καλύτεροι (αυτοί δε οι άγριαθώποι που λέμε παραπάνω) για νάντικαταστήσουν τους κατεργχραίοι και τους άνίκανους;

Χμ! σαν κάπως δύσκολο το πράμα. Ο «Στρ. Σύνδεσμος» ίσαμε τώρα μάς έδειξε πως μπορεί να γκερμολοκίσει, μα δε μάς έδωσε κανένα σημάδι πως μπορεί και να χιζει. Μόνο μπαλταζ τον βλέπουμε να κρατάει, όχι και φανέρι, στο χέρι του.

Θέλουμε δηλ. να πούμε πως, το να βγάλεις έναν Καβαδία από μια θέση και να βάλεις άλλον Καβαδία στην ίδια θέση δεν κανείς τίποτα. Για να γίνει δουλειά, πρέπει να βρεθεί ένας που να μην είναι Καβαδίας. Ήρεις και μπορείς να τον βρεις αυτόν; πάλι καλά. Άλλιώςτικα, άφισέ μας τον παλιό, για να μην το πάθουμε και μεις σαν τους άμοιρους γαδάρους που πανηγυρίζανε σαν πέτρινα ο παλιός σαμαρτζής και ύστερ' άμέσως τον άποζητούσανε, γιατί ο καινούριος σαμαρτζής τους έφτιαχνε τα σαμάρια πιο βρια και πιο στενόχωρα.

*

ΠΑΠΑΔΟΚΑΥΓΙΑΣ και το μέγα έλεος! Ο δεσπότης της Λάρισσας τάβαλε με το Μητροπολίτη της Άθήνας κι άνάμεσα σ' άλλα δημοσίεψε στις έφημερίδες και τίκλωθα για το Σεβασμιώτατο και την Ί. Σύνοδο:

«Πρόστυχοι έκ γενεής και άνατροφής, άνθρωποι ήμμοθηείς και άνατροφέντες εκ παιδικής ηλικίας εις άτιμόσφαιρον δυσώδη και βρω-

Α! κι όταν έφτανε έπιτέλους στα μάρμαρα τα έλληνικά, πώς άνοιγε ο ούρανός και η ψυχή, πώς ήσυχάζανε κι όμορφαίνανε οι θεοί και τα ζώα και τα φυτά, ένα άέρακι γλυκότατο, ένας μπκτής από τη Μισόγεια θάλασσα έρχότανε και περνούσε από πάνω της και της χάδευε τα μαλλιά και τη ζωή και φιλούσε τα μηλιγγια της και της κρυφομιλούσε για την πατρίδα και για την καλοσύνη και για τα γαλανά άερογιάλια!..

Καθίσανε σ' ένα μπκχάκι μπροστά στους χορταριασμένους πέτρινους άγίους και στα σπασμένα μεσαιωνικά αγάλματα που είναι σκορπισμένα κάτω από τα δέντρα και στις παράμερες γωνίες — ζώα της Άποκάλυψης τρομαχτικά κι άνύπαρχα που άνοίγουνε τα στόματά τους και γελούνε, Πανηγίες ύποταχτικές που κρατούνε ένα γυμνό παιδάκι στα χέρια τους και σέ κυτάζουνε, σά να σου ζητούνε έλεημοσύνη.

Καθίσανε και καθένος τους τριγυρισμένους είτανε από ένα κόσμο δικό του, άπροσπέλαστο στον άλλο. Ο Γοργίας άρχισε πάλι να μιλεί για τα δράματα

του Σοφοκλή του — πόσο μοιζάνε τα έλληνικά τοπεία, απλά, καλογραμμένα, φωτεινά! Και μοιζάνουν ακόμα κάποιες έροκλώνες ήλιοστάλαχτες ήλιες της Άττικής γεμάτες φως και τραγούδια. Έτσι κι ο σπόρος του μύθου πέφτει, φυτρώνει, βγάζει φύλλα, ύψωνεται και φουντώνει στο καταπύρφο διονυσιακό λουλούδι της τραγωδίας και κερπανίζει μέσα σε φως άπολλώνειο. Σά μαγικό δέντρο θαματοργών φακίρηδων.

Η Χρυσούλα τον άκουε και πολεμούσε να χαμογελάσει. Μα ο νους της πεταλούδιζει άλλοθι. Κ' ήθελε να πέσει χάμω, πίστομα, μπροστά στις πέτρινες Παναγίες και ν' άπλώσει τα χέρια της άπάνω στα γόνατά τους και ν' άρχισει το κλάμα.

Κι ο Όρέστης, άνήσυχος, δεν μπόρουνε να καθίσει, να κυτάζει με ήρεμία γύρω του και μέσα και ν' άρμονίσει τις όρμες που ξεσπούσαν άδύναχτες κι άντιφατικές στην ψυχή του.

(— Ύποφέρω φοβερά. Κάτι μέσα μου γκερμολοκίσει και πέφτει. Δεν μπόρω ν' άγγίξω τίποτα από τη ζωή, χωρίς ν' άνατραχτώ όλος από άγανάχτηση κι άηδία. Θέλω να φωνάξω, να γελάσω δυνατά, να τραντάξω τα μπράτσα μου, να σπάσω τίποτα, να πονέσω, να βουτήσω και τα δύο μου τα

